

[2010] 4 S.C.R.

ହିରାଭାଇ ଜାଭେରଭାଇ

ବନାମ

ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 749/2010)

ଏପ୍ରିଲ 9, 2010

[ଜେ. ଏମ୍. ପାଞ୍ଚାଲ୍ ଏବଂ ସୁରିନ୍ଦର୍ ସିଂହ ନିଜର୍, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବ୍ରତ]

ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1973.

ଧାରା 320 (8) - ଅପରାଧର ରଦ୍ଦା କରିବା - ଆଇପିସି ଧାରା 324 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ - ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ଦୋଷ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଛଅ ମାସର ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି - ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନରେ ପୀଡ଼ିତମାନେ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ - ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକ ସମାଧାନ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଶପଥ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପୀଡ଼ିତମାନେ ଅପରାଧକୁ ରଦ୍ଦା କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ - ଏହା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ: ଏହି ଅପରାଧ 23.7.1986 ରେ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନୁମତି ସହ ରଦ୍ଦା ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା - ସିଆରପିସି (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 2005, ଯାହା 23.6.2006 ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା, ଏବଂ ଯାହା ଆଇପିସି ଧାରା 324 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧକୁ ରଦ୍ଦା ଅଯୋଗ୍ୟ କରିଥିଲା, ତାହା ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ - ଶପଥ ପତ୍ରରେ ପୀଡ଼ିତମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଅପରାଧକୁ ରଦ୍ଦା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା - ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ରାୟଗୁଡ଼ିକୁ ବାତିଲ କରାଗଲା - ଧାରା 320 (8) ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧକୁ ରଦ୍ଦା କରିବାର ପ୍ରଭାବ ହେବ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି - ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା, 1860 - ଧାରା 324 ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକରିତା: ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 749/2010 ।

ହିରାଭାଇ ଜାଭେରଭାଇ ବନାମ ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 517/1994 ଏବଂ ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 517/1994 ର ଫୌଜଦାରୀ ବିବିଧ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 12531/2006 ରେ ଅହନ୍ନଦାବାଦସ୍ଥିତ ଗୁଜରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 14.9.2006 ଏବଂ 9.11.2006 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ମୀନାକ୍ଷୀ ଅରୋଡ଼ା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ହେମନ୍ତିକା ଖାହି, ଶାମିଲ୍ ସାଞ୍ଜନଖାଲା, ଜେସାଲ ଏବଂ ଅନୁରାଗ ଶର୍ମା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ଆଦେଶ

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 517/1994 ରେ ଗୁଜରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 14, 2006 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁ ରାୟରେ ଦୌରା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 131/1987 ରେ ଭାବନଗରସ୍ଥିତ ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏପ୍ରିଲ୍ 30, 1994 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ ଆଇପିସି ଧାରା 324 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷ ସାବ୍ୟସ୍ତିକୁ ଅଭିଲିଖିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଛଅ ମାସର ସାଧାରଣ କାରାବାସର ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଏବଂ 250/- ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଏବଂ ଏହି ଜୋରିମାନା ପୈଠ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ ପନ୍ଦର ଦିନର ସାଧାରଣ କାରାବାସର ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଲାଗୁ କରିବା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଇପିସି ଧାରା 324 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ରଦ୍ଦା କରିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଫୌଜଦାରୀ ବିବିଧ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 12531/2006 ରେ ଗୁଜରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନଭେମ୍ବର 9, 2006 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁ ରାୟରେ ଏପରି ରଦ୍ଦା କରିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରାଯାଇଛି ।

ଆମ୍ଭେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

ନଥିବୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହି ଘଟଣା ଜୁଲାଇ 23, 1986 ରେ ଘଟିଥିଲା । ଏହି ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାନୁଆରୀ 29, 2010 ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଏବଂ ଆହତମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରାଯାଇଛି । ସେମାନେ ଶପଥ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ସମାଜର ସମ୍ମାନିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଦ୍ଵାରା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ହୋଇସାରିଛି । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅପରାଧକୁ ରଦ୍ଦା କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଜୁନ୍ 23, 2006 ଠାରୁ ସିଆରପିସି (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 2005 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଆଇପିସି ଧାରା 324 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅପରାଧକୁ ରଦ୍ଦା ଅଯୋଗ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ତେବେ, ଏହି ମାମଲାରେ ଆଇପିସି ଧାରା 324 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅପରାଧ ଜୁଲାଇ 23, 1986 ରେ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଏହା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନୁମତି ସହିତ ରଦ୍ଦା ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ଯେହେତୁ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 2005 ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ, ସେଥିପାଇଁ ଆଇପିସି ଧାରା 324 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅପରାଧ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନୁମତି ସହିତ ରଦ୍ଦା ଯୋଗ୍ୟ ହେବ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ରୁ 4 କ୍ଷେତ୍ର ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କ ଶପଥ ପତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ମୂଳ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଏବଂ ଆହତମାନଙ୍କୁ ଅପରାଧ ରଦ୍ଦା କରିବାର ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ତେଣୁ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଆବେଦନରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଥିବା ଦୁଇଟି ରାୟକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି । ଆହତ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣ ଆହତଙ୍କୁ ଆଇପିସି ଧାରା 324 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧକୁ ରଦ୍ଦା କରିବାର ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 320 ର ଉପ-ଧାରା (8) କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆଇପିସି ଧାରା 324 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅପରାଧର ରଦ୍ଦା କରିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତ କରିବାର ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ, ଯାହାଙ୍କ ସହିତ ଅପରାଧର ରଦ୍ଦା କରାଯାଇଛି ।

ଆର୍.ପି.

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ତୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ” ।

ଭାଷାନ୍ତର :

ଅମରେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର, ଅନୁବାଦକ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।